

АЛЬМАНАХ УНС
1998

«АЛЬМАНАХ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ» — щорічний збірник *Українського Народного Союзу (УНС)*. Перше вид. з'явилося 1897 під назвою «Перший Руско-Американський календарь». Від 1897 до 2000 видано 90 річників. Висвітлює діяльність УНС, події культурно-мист. та реліг. життя громади, містить багато фактогр. даних про керівників УНС та ін. організацій, урядовців, служителів церкви; подає різноманітні інформ. матеріали, худож., наук.-популяр. твори, наук. статті на істор., суспільно-політ. теми, літ.-крит. огляди тощо.

«А. УНС» вміщує матеріали з історії та культури України, які відображають боротьбу українського народу за волю і власну державу, популяризують знання про Україну в світі; друкує художні твори письменників України, США та ін. країн, переклади з іноз. мов на укр. та з укр. на англ. «А. УНС» відігравали велику роль у зростанні нац. свідомості серед укр. емігрантів, їх згуртуванні. 1934 з нагоди ювілею УНС видано ілюстровану «Пропам'ятну книгу...», яка широко висвітлювала діяльність УНС, історію становлення і розвитку організації, а також проблеми укр. діаспори в світі. Поступово зростав наук. рівень вид., розширювалася тематика публікацій, уміщувалися матеріали до ювілей. і пам'ят. дат. Визнач. подіям присвячено темат. випуски альманахів: 1961 — «Наш Шевченко» до сторіччя смерті поета; 1964 —

«Шевченківський альманах» до 150-річчя від дня народж. Т. Шевченка; 1966 — до 110-річчя від дня народж. і 50-річчя смерті І. Франка; 1967 — до 50-річчя Укр. революції і відновлення Укр. державності; 1976 — до 100-річчя укр. поселення в Америці; 1979 — до 100-річчя від дня народж. С. Петлюри та ін. Широко висвітлювалися на сторінках альманахів події визв. змагань українського народу, діяльність ЦР, голодомор 1932–33, рух опору в Україні під час 2-ї світової війни та після неї. Великого значення надавалося висвітленню біографій діячів культури, видат. істор. осіб, громад., держ. діячів. На сторінках А. надрук. поезії Т. Шевченка, Х. Алчевської, В. Барки, М. Вороного, П. Грабовського, У. Кравченка, Б. Лепкого, О. Маковея, Олександра Олеса, Олега Ольжича, В. Пачовського, І. Франка та ін., друк. твори письменників діаспори. Остан. роками публікує праці дослідників з України. «А. УНС» містять великий ілюстративний матеріал і є важл. джерелом інформації до вивчення історії укр. еміграції та подій, що відбувалися на терені України, дослідж. становлення та розвитку оригін. літ. процесу укр. діаспори. Деякі збірники, особливо перших років, нині стали рідкісними і не збереглися навіть в архіві ред. «Свободи». Так, перший календар на 1897 рік зберігається лише у фондах Нью-Йорк. публіч. б-ки, календар на 1901 рік зберігається у фондах НБУ ім. В. Вернадського в колекції Б. Грінченка.

Рекомендована література

1. Л. М. [Мишуга]. Перший календар У. Н. С. // Календар Українського Народного Союзу на звичайний рік 1951. Нью-Йорк, 1951;
2. Кравців Б. Календарі й альманахи Українського Народного Союзу і «Свободи»: Бібліогр. огляд // Українська заморська твердиня: Ювілей. альм. у 75-річчя УНС, 1894–1969. Нью-Йорк, 1969;
3. Бережницький О. Книжкові видання і календарі «Свободи» і УНСоюзу // Альманах Українського Народного Союзу на рік 1977. Нью-Йорк, 1976;
4. Історія української еміграції. К., 1997;
5. Ковальчук О. О. Освітня діяльність українців Канади і США (кін. 19 – поч. 40-х рр. 20 ст.) // Україна XX ст.: культура, ідеологія, політика: 36. ст. Вип. 3. К., 1999;
6. Ясінський Б., Добко Т. Цінна спадщина – альманахи УНС // Свобода. 1999, 31 груд.

Т. В. Добко

Бібліографічний опис:

Альманах Українського Народного Союзу / Т. В. Добко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-43900>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).